

GORDAN MARAS, MINISTAR

PODUZETNIKE SMO RASTERETILI ZA VIŠE OD 3 MILIJARDE KUNA.

Većina posluje ispravno, ali reputacija im je loša zbog dužnih varalica koji otvaraju nove firme. S njima ćemo se odlučno obračunati!

Gordan Maras, najmlađi ministar u hrvatskoj Vladi, u posljednje vrijeme igra na dva fronta: u Ministarstvu poduzetništva i obrta gdje je pokrenuo programe i osigurao novac za poticanje malih poduzetnika te u SDP-u gdje se natječe za potpredsjednika stranke, što će testirati 2. lipnja. Iako vjeruje da će biti izabran na to mjesto, tvrdi da eventualni neuspjeh na stranačkoj konvenciji neće utjecati na podršku koju ima u Vladi.

● **Jesu li točne prognoze da će se iskoristiti samo 40 posto novca koji ste osigurali za programe poput Poduzetničkog impulsa?**

- Tko god je to rekao, u krivju je. Vjerujem da ćemo iskoristiti cijeli fond, odnosno sve što smo planirali. Ne znam zašto bismo iskoristili manje, s obzirom na veliki dosadašnji interes za Poduzetnički impuls. Sredstva će biti odobravana sukcesivno. Upravo je istekao prvi ciklus prijava, a za dva tjedna preostala dva. Nakon toga slijedi proces evaluacije i procjenjivanja projekata. Sredstva ćemo dodjeljivati tako da će poduzetnicima odmah po projektu biti dodijeljeno 60 posto odobrenih sredstava, a preostalih 40 posto u roku 60 dana od realizacije projekta. Očekujem da će do kraja natječaja za tri tjedna biti više od osam tisuća prijava, čemu u prilog govori i dosad pristiglih šest tisuća prijava. Nominalno će to biti najveći iskazani interes ikad za program te vrste. Sada smo usredotočeni na to da se što prije obrade sve prijave kako bi ljudi što prije mogli krenuli u posao.

● **Ali, poslovne banke govore da ne daju kredite jer nema dovoljno dobrih projekata. Tko raspolaže krivim podacima?**

- Postoji znatna razlika između kreditiranja kod banaka i našeg programa. Ne znači da su ti projekti loši kada banke zbog rizika na kapital koji vlada u Hrvatskoj kredite odobravaju u nešto manjoj mjeri nego dosad. Cilj je ovih potpora da poduzeća ko-

Tvrtke koje su u teškoćama i trebaju pomoć, a inače normalno posluju, neće se gasiti. HBOR će im uvijek pomoći

HBOR mora preuzeti više rizika i imati značajno aktivniju ulogu u podupiranju našeg izvora

Mali i srednji poduzetnici bit će ključni izvođači velikih investicija, sve što radimo u ovoj Vladi ide u tom smjeru

djelatnosti svojom cjelokupnom imovinom, nego samo onim dijelom koji se odnosi na gospodarsku djelatnost. Ne možete djedovinom odgovarati za nešto na što se ta imovina ne odnosi. Uvest ćemo i neka dodatna rastersčenja pri otvaranju novog obrta.

● **S druge je strane najavljeno gašenje 45.000 tvrtki, od kojih većina nema zaposlenih i dužne su državi porez?**

- Tvrtke koje normalno posluju i imaju mogućnost restrukturiranja uz mogućnost povoljnog financiranja od HBOR-a, sigurno neće prestati raditi ako su trenutno u teškoćama. Ako tvrtka nema tržište, nije konkurentna i uz bilo kakav poticaj ili povoljno financiranje ne može normalno poslovati, sigurno je da nema perspektive. Alternativa tome je da na tržištu imate dio tvrtki koje rade, a ne uplaćuju doprinose i varaju radnike. S takvim neplaćanjima postaju neoljalna konkurencija, čemu mora doći kraj ako želimo zdravo okruženje. Moramo uvesti red u Hrvatsku, i to Ministarstvo financija na čelu s ministrom Slavkom Linićem dobro radi.

Mnogima se prijašnjih godina zbog nedostatka kontrole dopuštalo da tvrtku dovedu u tešku situaciju te nakon toga dugove i obveze prema radnicima ostavljaju staroj tvrtki, a imovinu sele u novu. Zato smo išli u izmjene poreznog zakona i donijeli uredbu kojom onemogućavamo isplatu plaća bez doprinosa. Moramo uvesti red kako bismo svi igrali po istim pravilima jer je bez toga besmisleno govoriti o fer utakmici i konkurentnom gospodarstvu.

● **Kako onda komentirate napad Hrvatske udruge poslodavaca nakon što su poreznici krenuli u naplatu?**

- Poruka je poduzetnicima da to nije ništa protiv njih, nego za poduzetnike koji pošteno i dobro posluju jer samo s jasnim pravilima, po kojima će svi igrati, možemo govoriti o oporavku i privlačenju ulaganja. Oni koji varaju i ostavljaju svoju tvrtku u

ja imaju dobre projekte, koja proizvode, izvoze i zapošljavaju ljude, lakše dođu do određenih sredstava kako bi kupila novu opremu ili dodatnom kapitalizacijom unaprijedila svoje poslovanje. U krizi su tvrtke malo konzervativnije i nerijetko se ne žele upuštati u rizik uzimajući kredit kod banaka. Stvari im se pojednostavljuju kada mogu dobiti potporu države.

● **Mnoge europske države odmah su nakon udara krize preuzele aktivnu ulogu u poticanju gospodarstva. Je li Hrvatska i u tome opet zakasnila?**

- Kada se osvrnemo na posljednje tri godine, onda se zaključuje da smo zakasnila nametne sam od sebe. Od te konstatacije, međutim, nemamo ništa. Moramo raditi sve što možemo kako bismo pomogli, pogotovo malim i srednjim poduzetnicima, da bi pokrenuli naše gospodarstvo. Upravo to radimo proteklih četiri mjeseca. Porezno smo rasteretili gospodarstvo za više od tri milijarde kuna, na godišnjoj razini oslobodili smo poduzetnike mnogih parafiskalnih nameta i najavili novi investicijski ciklus koji bi našim obrtnicima i tvrtkama trebao omogućiti pomoć u poslu. Mnogo smo napravili i povećanjem jamstvenog fonda Hrvatske agencije za malo gospodarstvo (HAMAG) koji sada ima i nove jamstvene programe. Nećinjen prema našem gospodarstvu upravo se najbolje može vidjeti na primjeru HAMAG-a koji je u protekle četiri godine imao ukupno 400 izdanih jamstava, a naus je plan da 500 jam-

stava izda samo u sljedećoj godini. To znači da će u jednoj godini odraditi ono što prethodna garnitura nije napravila u protekle četiri godine. U interesu nam je da se stvari pokrenu jer bez toga nećemo ostvariti naš plan investicija. Ponudit ćemo i nove kredite za likvidnost preko Hrvatske banke za obnovu i razvoj (HBOR) za tvrtke s teškoćama u poslovanju, uz kamatnu stopu manju od tri posto.

● **Ali upravo su građevinske tvrtke nedavno na sastanku u HBOR-u zatražile povećanje kapitala HBOR-a jer bez jamstava ne mogu izaći na inozemna tržišta.**

- HBOR je već dokapitaliziran i ove godine predviđena je dokapitalizacija od 500 milijuna kuna. Smatram da HBOR mora preuzeti aktivniju ulogu u podupiranju našeg izvoza, u mnogo većoj mjeri nego što je bilo dosad. Mora preuzimati više rizika u svom poslovanju kako bi pomogao našim izvoznicima i mora im biti garantna banka za određene poslove. Vidim mnogo prostora za takav ra-

Poduzetnike moramo porezno rasteretiti. Hrvatska će postati bitno atraktivnija zemlja za investicije

zvoj i ja ću kao član njegova Nadzornog odbora inzistirati na tome.

● **Europska komisija i guverner HNB-a Željko Rohatinski prognoziraju pad gospodarstva u ovoj godini, a Vlada računa na rast. I EBRD je upravo prognozirao pad od 0,6 posto. Tko je u pravu?**

- Velik broj analitičara i institucija služi se matematičkim modelima kako bi došli do prognoze rasta aktualne ili sljedeće godine. Ti modeli ne moraju se uvijek pokazati točnima jer podaci i iskustva iz prethodnih godina, koji su se koristili za izračun, ne znače da tako mora biti i u 2012. godini. Modeli često pogriješne u svojim prognozama i ne bi bilo prvi put da se analitičari, HNB ili rejting agencije prevare u svojim prognozama.

Ono što je bitno jest da smo zadali cilj, a to je rast gospodarstva od 0,8 posto. U posljednje smo tri godine izgubili više od sedam posto BDP-a i moramo to zaustaviti, ne dopuštajući daljnji pad. U samo četiri mjeseca stvorili smo preduvjet za oporavak i rasteretili gospodarstvo. Uvodiemo red u Hrvatskoj, čime stvaramo preduvjet za investicije. U ovoj godini najviše investicija očekujemo kroz javni sektor i bez toga ne možemo očekivati ovogodišnji rast. Ako svi ministri i javna poduzeća odrade planirano, ne vidim zašto ne bismo postigli rast od 0,8 posto. Osim toga, do kraja godine ima još sedam mjeseci.

● **Veliki infrastrukturni projekti, kao što je gradnja autocesta, već su jednom**

podigli nakratko gospodarstvo koje je brzo puklo kao balon. Zašto mislite da će s novim javnim ulaganjima biti drukčije?

- Javne investicije nisu te koje jedine na dugi rok mogu pokrenuti gospodarstvo, ali u 2012. i 2013. mogu dati veliki pozitivni efekt, utjecati na rast BDP-a, stvoriti konkurentnije gospodarstvo i povećati atraktivnost Hrvatske za investitore. Kada se tome pribroje naponi na makroekonomskom planu, Hrvatska će biti mnogo atraktivnija za investiranje i za investicije izvana.

Vjerujem da će mali i srednji poduzetnici biti ključni izvođači i, rekao bih, sudionici tih velikih investicija. Sve što Vlada radi, radi isključivo u smjeru povećanja konkurentnosti tih poduzeća i otvaranja novih šansi za unapređenje njihova poslovanja.

● **U 2012. je prvi put u šest godina zabilježen rast broja obrtnika. Što je razlog?**

- Poduzeli smo nekoliko mjera koje su direktno utjecale na to. Jedna od njih je sigurno i povećanje iznosa za ulazak u sustav PDV-a s 85.000 na 230.000 kuna. Treba, međutim, pričekati da vidimo kakav će na kraju godine biti odnos zatvorenih i otvorenih obrtnika. Zasad su stvari pozitivne jer je u prva četiri mjeseca otvoreno tri stotine obrta više nego što ih je zatvoreno. Pripremamo još neke stvari i vjerujemo da će to utjecati na ljude da otvore obrt u većem broju. Prilagodit ćemo Zakon o obrtu tako da obrtnici više ne moraju jamčiti obavljanje gospodarske

PIŠE NIKOLA SEVER ŠENI SNIMIO RANKO ŠUVAR/CROPIX

R. PODUZETNIŠTVA I OBRTA

Otvorni
INTERVJU

dugovima, a izvlače imovinu bit će oštro sankcionirani po novom općem poreznom zakonu. Te promjene imat će pozitivne učinke. Činjenica je da dio registriranih tvrtki u Hrvatskoj nema nikakve gospodarske aktivnosti. Samo je tijekom najave donošenja uredbe vezane za obveznu uplatu doprinosa u travnju, od 45 tisuća tvrtki s dugom, njih 13 tisuća platilo dugove, što sugerira da su to mogli riješiti prije, ali nisu jer su se neke i na taj nedopušten način financirale. Ako država kaže "Dosta!", mislim da će na kraju svi time biti zadovoljni i da će takav potez pozdraviti. Omogućit ćemo jednostavnije otvaranje poduzeća uz manje troškove, dodatno ćemo smanjivati porezno opterećenje gospodarstvu, ali oni koji varaju, bit će sankcionirani. To nisu pravi poduzetnici. Velika većina poduzetnika radi po pravilima i pridržava se određenih moralnih principa. Ne moraju svi biti stigmatizirani zbog takve manjine.

● **Poslodavci, međutim, zamjeraju način provodjenja strogoće, kao što je objava imena dužnika?**

- Nije to pitanje stigmatiziranja određenih poduzetnika jer su mnogi podaci o poslovanju javno dostupni preko Fine. Radi se o tome da ne možemo tolerirati da neke tvrtke godinama gomilaju dugove, a ništa se ne poduzima. Novi Zakon o financijskom poslovanju definirat će rokove i što poduzimati u situacijama kada tvrtka više ne može izvršavati svoje obveze.

Slijedi predstečajni postupak pa dogovor vjerovnika, a u nekim slučajevima ulazak vjerovnika u vlasništvo tvrtke. Dogodit će se da to bude i država u situacijama kada ne bude mogla naplatiti svoje obveze, čime će se naći u situaciji da spasi one tvrtke koje imaju perspektivu, poput Jadrankamena.

● **Znači da država ulazi u Jadrankamen?**

- Nisam to rekao, samo sam tu tvrtku uzeo kao mogući primjer. Ali, i to će biti moguće kada donesemo zakon.

● **Spremate se za izbor potpredsjednika SDP-a. Koliko bi mogli neizbor na tu funkciju mogao utjecati na vaše ministarsko mjesto?**

- Očekujem da ću biti izabran, ali i da se to ne dogodi, ne bi utjecalo na moj sadašnji posao. Ove dvije pozicije nisu povezane. Naime, sigurno je da netko od sadašnjih ministara neće biti izabran za potpredsjednika stranke jer je više kandidata od potpredsjedničkih mjesta.

● **Zašto onda i Zoran Milanović u izboru za predsjednika SDP-a nije imao protukandidata?**

- SDP ima uređen sustav izbora unutar stranke. Kod nas nema tenzija kakvih ima u drugim strankama. Što se tiče izbora Zorana Milanovića, nije ništa čudno kada podršku stranačkog članstva dobije čovjek iza kojega stoji nedavni uspjeh na parlamentarnim izborima. ●